

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

Randaberg, 15.04.2015

KV 32/2015

Arkiv: 008

Den norske kirke
Kirkerådet,
Postboks 799 Sentrum,
0106 Oslo

Svar på høring av veivalg til fremtidig kirkeordning

Randaberg kirkelige fellesråd leverte høsten 2012 et svar på refleksjonsdokumentet fra Kirkerådet som den gangen ble sendt ut. Dokumentet «Veivalg» og det tidligere refleksjonsdokumentet har mange av de samme problemstillingene. Vi tar i dette svaret derfor utgangspunkt i de standpunkt vi (og de fleste med oss) hadde den gang.

Vi tar også utgangspunkt i vedtaket i Kirkemøtet i 2005, som slår fast:

- 1) *felles arbeidsgiveransvar (en linje) og*
- 2) *utforme et organ på mellomnivå som balanserer den lokale tilhørighet med mulighet for strategisk samordning og forvaltningsmessig kompetanse.*

Vi mener forøvrig at den pågående kommunereformen vil kunne få stor innvirkning på den fremtidige kirkestruktur. Mesteparten av inntektene i kirken kommer i dag fra kommunene (2/3). Vi tror det er avgjørende at kirkens fremtidige struktur samsvarer med fremtidig kommunestruktur da dette sikrer lokal forankring og kommunal finansiering. For vi mener at det kommunale ansvar for kirkeøkonomien må videreføres. Dette vil videreføre og sikre lokalt engasjement for kirken, og vil bygge opp om den norske kirke som en bred og landsdekkende folkekirke.

Randaberg kirkelige fellesråd beklager at Kirkerådet i svært liten grad har tatt hensyn til de innspill som kom inn i refleksjonsrunden høsten 2012. Mindre enn 2 % av svarene den gang ønsket at mellomorganet skulle legges på bispedømmenivå. Nå går et flertall i kirkerådet inn for nettopp bispedømmenivået som "mellomorgan", og legger det til grunn i Veivalgsdokumentet. Dette er altså på tvers av ønsket til et særs stort flertall blant menighetsråd, fellesråd og andre instanser. Det vil være svært uheldig om kirkerådet nok en gang ser bort fra hva høringsinstansene mener.

Kirkelivet blir levd lokalt, det er her vi vet hvordan skoen trykker. Samtidig er Randaberg kirkelige fellesråd opptatt av å ha en nasjonal struktur i Den norske kirke, som kan ivareta enhet, den læremessige kontinuiteten og den lange, nasjonale

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

tradisjonen som kirken har her i landet, samt de økumeniske og internasjonale relasjonene til andre kirker og trossamfunn. Vi ønsker sterke lokalmenigheter der soknene fortsetter som eget rettssubjekt, men ikke en kongregasjonalistisk kirke. Vi ønsker derfor samtidig et sentralt rettssubjekt for kirken og en felles, nasjonal identitet, men ikke en episkopal kirke. I dette spennet, mellom det episkopale og kongregasjonalistiske, må vi finne robuste og framtidsrettede løsninger som gjør oss i stand til å videreføre oppdraget som vi fikk for over 2000 år siden.

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar:

JA

- Vi mener at det må opprettes et nytt, robust fellesråd på regionalt nivå, tilsvarende en ny kommunestruktur, for utøvelse av arbeidsgiveransvar for ALLE tilsatte i kirken innenfor sitt område, og for profesjonell ivaretagelse gravferdsforvaltningen, kirkebyggene og for øvrig det som hører inn under Kirkelovens §14
- Vi mener at en ny kirkeordning må sikre at lokalmenigheten får reell påvirkningsmulighet i sin egen strategiske utvikling, sin økonomiske forvaltning og i tilsettingsaker
- Soknet som kirkens grunnenhet og Grunnlovens forventning om en landsdekkende folkekirke, tilsier at Kirkeloven må inneholde en bestemmelse om at soknet skal være en selvstendig, juridisk enhet
- Vi mener for øvrig at så lenge kirkens økonomi først og fremst kommer fra kommunale bevilgninger, er samspillet mellom fellesrådet og kommunen helt avgjørende.
- Vi mener det er viktig med nærhet, relasjon og god kommunikasjon mellom kirken og kommunen. Dette er avgjørende viktig i forbindelse med finansiering av kirken (gjennom direkte tilskudd og tjenesteytingsavtaler), men også i mange sammenhenger som ikke handler om økonomi. Derfor mener vi at vi trenger et representativt og profesjonelt organ som taler kirkens sak direkte til kommunens politikere.
- I høringssvarene til NOU 2013:1, Det livssyns åpne samfunn, gir over 90% av de kirkelige instansene som har gjort seg opp en mening, uttrykk for at gravferdsforvaltningen også i fremtiden bør forvaltes av kirken. I vår fremtidige organisering av folkekirken må vi derfor sørge for at vi har organer som kan ivareta denne forvaltningen på en like god måte som i dag.

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar:

JA

Dersom den offentlige finansieringen av kirken faller bort, eller blir vesentlig redusert, vil folkekirken endre karakter. En vesentlig endret finansiering av kirken vil medføre at det er tvilsomt om en vil kunne fortsette som en landsdekkende folkekirke. Faller statens overføring bort vil en lett kunne ende opp med en konregasjonalistisk kirke, der menigheter i «kirkevennlige» strøk klarer seg, mens andre steder forsvinner kirken helt. På den annen side, dersom kommunal støtte forsvinner vil en lett kunne få en toppfinansiert og toppstyrt kirke som bryter med prinsippet om det allmenne prestedømme og lokalmenighetens sentrale plass.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Dersom statlig og kommunal finansiering totalt skulle forsvinne vil lokalt innkrevd medlemsavgift være eneste vei. Kirken må i tillegg få på plass givertjeneste som virkelig monner. Vi ser likevel ikke for oss hvordan kirkens sentrale organer skal kunne finansieres gjennom dette.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

Dersom det opprettes nye, sterke fellesråd parallelt med en ny kommunestruktur, vil en kunne redusere dagens 430 fellesråd til pluss/minus 150.

Dersom arbeidsgiveransvaret legges til det nye fellesrådet, vil en i prinsippet kunne begrense seg til tre nivåer i kirken: Kirkemøte – Fellesråd – Menighetsråd.

Vi vurderer det likevel slik at det er hensiktsmessig å opprettholde bispedømmerådet som valgt, demokratisk organ. Rådet trenger imidlertid ikke møtes så hyppig som i dag.

Aktuelle oppgaver for bispedømmerådet kan være: strategisk arbeid i bispedømmet, fordeling av statlige ressurser, rådgivende organ for biskopen, rekruttere til Kirkemøtet, drøfte saker som skal til Kirkemøtet og følge opp saker fra Kirkemøtet, tilsetting av medarbeidere som ikke har soknet som arbeidssted.

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

Det bør likevel gjennomtenkes om det finnes måter å rekruttere til Kirkemøtet på som i større grad enn i dag fanger opp helheten i den lokale, kirkelige struktur. Jfr svar på spørsmål 20.

Vi mener kirken er tjent med færrest mulig forvaltningsnivå og en felles arbeidsgivarlinje på fellesrådsnivå vil bidra til best muleg utnytting av ressursane i så måte.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Soknene må fortrinnsvis være store nok til at det kan etableres store nok stabsfelleskap til at det kan ansettes daglig leder.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar:

JA

Refleksjonsprosessen viste at de fleste menighets- og fellesrådene i Norge er fornøyd med dagens system med to organer. Det valgte menighetsråd får i denne ordningen konsentrere seg om Kirkelovens §9 der nærhet og evne til lokal tilpasning er viktig, mens andre oppgaver med krav om spesialkompetanse på ulike fagfelt (gravferdsforvaltning, kirkebyggforvaltning, personalavdeling, økonomiforvaltning m.m.) kan overlates til fellesrådet.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostnivå eller bispedømmenivå)?

Svar:

På kommunenivå etter at kommunereformen er vedtatt. Dersom antall nye kommuner kommer ned i 100-150, bør kirken tilpasse prostiene til de nye fellesråds-/kommune-grenser. Da vil prost bli en viktig bidragsyter i ledelsen av fellesrådene. Alternativt på justert prostnivå/felles for flere kommuner dersom kommunene ikke blir store nok til at en får robuste forvaltningsenheter.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

Svar:

Jfr svar på spørsmål 1. Menighetsrådet må sikres reell innflytelse på egen virksomhet både når det gjelder ansvar i den strategiske utvikling av menigheten, større mulighet til å påvirke hvem som tilsettes der og økonomisk handlefrihet.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar:

I utgangspunktet JA

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Soknene bør fortrinnsvis være store nok til at en kan ansette sin egen daglige leder.

Hovedregelen bør være at dette er en annen enn presten, som skal ha hovedfokus på forvalte ord og sakrament..

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Stilt overfor det faktum at kirkens oppdrag er stort og krevende og ressursene begrensete, trenger vi mer enn noen gang biskopen som

- en tydelig visjonsbærer for alle tilsatte, for frivillige så vel som for rådsmedlemmer
- en som kan tegne bilde av hva det vil si å være kirke i vår tid
- en som kan gi oss frimodighet, stolthet og energi i vårt kirkelige arbeid
- Biskopen må fortsatt sikres en sentral rolle i forbindelse med tilsettelser
- Biskopen kvalitetssikrer vigslende medarbeideres tjeneste og ledere denne gjennom sine proster.
- Biskopen har tilsyn med menighetene og alle medarbeiderne i bispedømmet
- Biskopen inngår i bispemøtet og i Kirkemøtet

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar:

Vi mener biskopen fortsatt må sikres en sentral rolle i forbindelse med tilsettinger uten å være arbeidsgiver.

Vi mener biskopens tilsyn må gjelde alle instanser i bispedømmet som har et arbeidsgiveransvar, - og at tilsynet omfatter alle stillingskategorier.

Biskopen ordinerer til prestatjeneste og det er bare han/hun som kan gi en person presterettigheter. Tilsvarende må det være ordninger for varig eller midlertidig

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellestråd

opphevelse av ordinasjonsfullmaktene og for tap av disse ved avskjed, oppsigelse eller suspensjon.

For å ivareta tilsynsansvaret kan biskopen ikke bare gi råd og rettledning, men også bindende pålegg vedrørende ansattes tjenesteutøvelse. Sentralt vil også kurs, undervisning, etter og videreutdanning av ulike kirkelige medarbeidere være.

Forordning av gudstjenester er nært knyttet til biskopens tilsynsansvar med soknene. Det er biskopens ansvar å se til at de grunnleggende kirkelige tjenestene blir ivaretatt. Helt sentralt i denne sammenheng er gudstjenestene.

I tillegg ser vi det som selvsagt at biskopen fortsatt får et ansvar for å godkjenne lokale planer for diakoni, kirkemusikk, undervisning/trosopplæring og gudstjenesteliv.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som i dag

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Etter vårt syn er ikke bispedømmerådet som valgt, demokratisk organ en nødvendighet. Vi finner det likevel hensiktsmessig at rådet fortsetter. Jfr svar 4.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

Jfr svar 4.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar:

JA.

Jfr svar på spørsmål 1. Vi mener at en ny kirkeordning må sikre at det etableres en ordning hvor kirkens omfattende tjenester i ord og gjerning videreføres under et *felles og helhetlig arbeidsgiveransvar med felles mål, felles strategi og felles forpliktelse* for alle tilsatte

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

- Vi mener at det må opprettes et nytt fellesråd på nivå med en ny kommunestruktur, for ivaretagelse av arbeidsgiveransvar for ALLE tilsatte i kirken innenfor sitt område.
- Et av flere argumenter for at fellesrådet skal være arbeidsgiver, er at vi mener kommunen fortsatt skal finansiere de fleste av lokalkirkens tilsatte. Vi tror det er en stor reell fare for at kommunens kirkelige engasjement vil bli svekket dersom arbeidsgiveransvaret skal ligge på bispedømmenivå.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Arbeidsgiveransvaret for alle som jobber i menighetene må ligge i fellesrådet som opptrer på vegne av soknet (rettssubjektet). Arbeidsgiveransvaret vil være delegert til en daglig leder i menigheten. Også andre organer kan tillegges ansvar for å ivareta enkeltbeslutninger så som tilsetninger mv. Biskopen og hans stab, samt kirkerådets ansatte må være ansatt på sentralkirkelig nivå

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

I svært liten grad. Dersom kommunereformen noen lokale steder ikke ender opp i kommunestørrelser som gir robuste nok fellesråd, bør det være mulig med samarbeid over flere kommuner (vertsfellesrådsmodell, prostimodell el.l.)

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar:

Ved at prosten har et faglig lederansvar for prestatjenesten i prostiet og en en tydeligere veilederfunksjon for andre funksjoner som omfatter forkynnelse, opplæring og menighetsbyggende arbeidet. Prosten har det avgjørende ord i forhold til det pastorale lederskap i menighetene, - innen de (økonomiske) rammer som fellesrådet har fastsatt. Tjenesteordninger o.l. vil også være med på å sikre den enkeltes faglige selvstendighet og integritet.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellestråd

Svar:

Vi må påse at det er en tilstrekkelig uavhengighet mellom Kirkemøte og bispedømmeråd, slik at ikke Kirkemøtet blir en bispedømmerådernes interesseorganisasjon, men representerer og arbeider for helheten i den lokale struktur. Dette blir spesielt når Kirkemøtet også skal fordele økonomiske ressurser.

Kirkemøtet må dessuten i større grad ta hensyn til hvem som skal betale regningen når det gjør vedtak med økonomiske konsekvenser.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Det bør utredes hvordan en kan «rekruttere» til Kirkemøtet på en slik måte at møtet i større grad representerer helheten i den lokale, kirkelige struktur. Samtidig må en ta hensyn til ønsket i demokratireformen om direkte valg til kirkemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar

Bispemøtet kan i noen større grad enn i dag være saksforbereder for Kirkemøtet, særlig i teologiske spørsmål.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Biskopene bør organisatorisk ledes av preses. Både biskop m/stab og preses m/stab bør tjenestemessig være tilsatt av Kirkerådet. Biskopene må sammen komme frem til felles kjøreregler i prosedyrespørsmål, regelverk m.m., men teologisk sett må hver biskop ha full frihet innen rammen av den evangelisk lutherske lære.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Kirkerådet bør ha representanter fra alle bispedømmer og som i andre styresammenhenger stå ansvarlig overfor Kirkemøtet.

DEN NORSKE KIRKE

Randaberg kirkelige fellesråd

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar:

Vi stiller oss tvilende til om ordningen med lærenemnd bør videreføres. Kanskje bør bispemøtet forberede saker av læremessig karakter og vedtas i kirkemøtet. Bispemøtet kan evt oppnevne ad-hoc utvalg som utgreier sakene i forkant av bispemøtebehandlingen.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som i dag

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Som i dag

Med vennlig hilsen
for Randaberg kirkelig fellesråd

Jakob Nærheim
Leder

Rune Skagestad
Kirkeverge

